

Myšlenka a soustavnost

Každá ucelená myšlenka může oslovovat, i když pro její důkladnější provedení je třeba ji uvést do nějakého širšího kontextu. Někdy ovšem myšlenka oslovuje v novém kontextu jinak, než jak oslovoval původně (v kontextu původním). To je dokladem toho, že myšlenka je čímsi relativně samostatným a takřka „živým“ nebo přinejmenším schopným oživení, kdykoli je myšlena. Myšlenka je vždycky něčím víc, než jako co je myšlena; aby mohla být myšlena resp. domýšlena dále, musí být uváděna do nových a nových kontextů. A v takovém případě se zároveň ukáže její „nosnost“, tj. šíře a hloubka toho, jak může v těch nových kontextech být s důsledností uplatněna (resp. dál a dál uplatňována). A protože nikdy nelze myslet jen jednu jedinou myšlenku, platí všechno to obdobně i pro každou myšlenku další, která je schopna nás také oslovit. A pak se takové myšlenky buď navzájem snášejí (tolerují), nebo se významně podporují, ale také třeba vylučují. A potom se musíme rozhodnout, pro kterou myšlenku jsme připraveni a nakloněni víc a kterou se napříště dáme vést (pochopitelně „jakoby vést“ – jde o metaforu). A tak posléze dospíváme k tomu, že vědomě a cíleně podržujeme ve svém dalším myšlení respekt jen k některým myšlenkám, ale ty že v našem pochopení začínají vytvářet jakousi malou nebo později větší soustavu, jakýsi větší soustavný pseudo-celek, „systém“, který ovšem musí být stále znovu ověřován a prověřován.

(Písek, 130505-2.)